

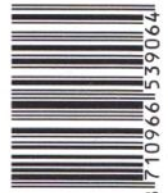
MILJONAIR

WONEN

INTERIEUR | DESIGN | KUNST | ARCHITECTUUR

MILJONAIR
WONEN
EDITIE 2010
Prijs €7,50
www.miljonair.nl

BP 87109661539064

Erwin Olaf
Philippe Starck
Rodolfo Dordoni
Ronald Hooft
Antonio Citterio
Francine Houben
Joep van Lieshout
Erick van Egeraat
Patricia Urquiola
Edward van Vliet
Paola Navone
Jaime Hayón
Cees Dam
Jeff Koons
Bouroullec
Piet Boon

50
WOONWINKELS
DIE ER ECHT
TOE DOEN

+ De gouden trends voor badkamer, keuken, slaapkamer en terras

Het interieur van de connaisseur

41X binnen- kijken bij...

fotografie MICHEL LAURENS tekst ANNE-CHRISTINE HARTMAN

Elke dag zijn ze voor hun vak bezig met ‘de kunst van het wonen’, of het nu architectuur, antiek of design betreft. Maar, hoe wonen de experts zelf? Door wat voor moois en dierbaars laten zij zich omringen in hun privé-uurtjes? *Miljonair Wonen* kijkt binnen in vier droomhuizen. “De droom is nog steeds werkelijkheid.” >>

Casey Godrie (1956) doet alleen dingen die hij leuk vindt. Zijn **vintagewinkel BeBoB Design** aan de hoofdstedelijke Prinsengracht is niet meer dan een uitgelopen hobby. De liefde voor moderne klassiekers ontstond toen hij een café in Breda had en dat inrichtte met meubels uit de jaren vijftig. In zijn James Bondachtige huis in de duinen herleven de jaren vijftig en zeventig.

Beroep: eigenaar BeBoB Design, oprichter Stichting Stoelenmuseum en Aid Projects Asia – Woonplaats: Zandvoort – Woont hier sinds: 2001

“Denk zitkuil rond de open haard”

Waarom dit huis? “Ik wilde graag buiten leven, maar niet in een te protserig huis. Dit huis heeft iets karakteristieks jaren zestig, zeventig – denk zitkuil rond de openhaard. En ook een James Bondachtige effect, de vroege James Bond dan. Dat komt mede door de hoge ruimte, waardoor overigens designklassiekers extra goed uitkomen.”

Wat is je lievelingsplek? “De woonkamer met zijn hoge plafonds, omdat ik daar alle ruimte heb en naar de duinen kan turen.”

Wat is voor jou thuis komen? “Als ik mijn vrouw en twee kinderen weer zie.”

Wat maakt dit huis tot jouw huis? “Het feit dat ik het met mijn vintagemeubels heb ingericht.”

Omschrijf jouw stijl eens. “Vintage: vrolijk, kleurrijk met verrassende vormen, en niet te pretentius en serieus. Hoewel je er qua stijlzuiverheid niet aan ontkomt om de topontwerpers binnen te halen, omdat alle afgeleiden en kopieën door grote meubelketens gemaakt, het absoluut niet zijn.”

Hoe belangrijk is interieur voor jou? “Niet zo. Eigenlijk heb ik niks nodig. Ook wil ik niet het gevoel hebben dat mijn huis een museum wordt. Het zijn gebruiksvoorwerpen waar krassen op mogen komen.”

Wat zou je nooit wegdoen? “Ik hecht niet aan materiaal. Maar ik zou mijn vleugel of mijn djembé als laatste de deur uit doen.”

Wat was jouw grootste miskoop? “Dat is me nooit overkomen. Ik overweeg alles voordat ik iets koop.”

Wat is je mooiste meubel of kunstwerk? “Ik vind meerdere stoelen mooi. Maar de simpele ‘Eames Chair’ van Charles & Ray Eames en de ‘Ball Chair’ van Eero Aarnio springen er voor mij uit.”

Favoriete moment van de dag in huis? “’s Nachts, want dan is het lekker rus-

tig – geen input. Dan kan ik alles laten bezinken.”

Wat zou je aan je interieur willen veranderen? “Niets, want ik verander mijn interieur al heel vaak. Er is een basis van spullen, die steeds een ander plekje krijgen in huis.”

Hoe ziet je droomhuis eruit en waar staat het? “Dit is méér dan een droomhuis. Ik heb nooit de droom gehad om zo te wonen als ik nu woon. Cadeautje dus. Ik ben er vooral blij mee, omdat dit voor de kinderen een te gekke plek is: met een echte bunker, een speeltuintje, een grote trampo, veel ruig duingebied, een zwembad, een binnenzwembad, een filmzaal, volop speelruimte binnen en buiten, en de zee om de hoek.”

Stad of platteland? “De afwisseling. Voor de rust ben ik graag buiten. Maar voor de inspiratie, het multiculturele, de energie en de uitdagingen kom ik het liefst in Amsterdam, New York, Parijs, Barcelona, Rio de Janeiro of Bangkok.”

Wat is je favoriete designklassieker? “De ‘Ribbon Chair’ van Pierre Paulin.”

Favoriete woonwinkel? “Tsja, BeBoB biedt meer dan de meeste musea op het gebied van *contemporary interior design*, dus...”

Favoriete designer? “Verner Panton.”

Vintage meubelen verzamelen is ongekend populair. Maar er zijn heel wat valkuilen voor de beginnende verzamelaar en liefhebber die hoopt een origineel op te duikelen. Maar voor wie er een goede neus voor heeft, is het een passie met een gouden randje.

Vintage design

Valkuil of verrassing

tekst LILIAN POLDERMAN

Het is de droom van iedere designliefhebber: in een achterafzaakje stuiten op een fraai gevormde fauteuil, bekleed met leder dat de tand des tijds heeft doorstaan en er alleen maar mooier op is geworden. En dan thuis ook nog eens ontdekken dat die stoel van een paar tientjes een vintage klassieker blijkt. Niet alleen een zetel om te koesteren vanwege de vorm, maar

een waardevol object. Hopen kan natuurlijk altijd, maar gebeuren doet het zelden. Het enthousiasme voor speuren naar vintage meubelen en objecten is desondanks groot. Zowel van de leek als de serieuze verzamelaar.

Recyclen

Casey Godrie, de oprichter van BeBoB Design Classics in Amsterdam, was een pionier op het gebied van de design-

klassieker. BeBoB was oorspronkelijk een winkel in Breda. Met de eigenaars ging Godrie een samenwerking aan. Toen bleek dat de winkel te weinig opbracht om de salarissen te kunnen betalen, ging ieder zijn eigen weg. Die van Godrie leidde naar de hoofdstad, waar hij de nog altijd toonaangevende winkel oprichtte. "De insteek", zo vertelt hij, "was voor mij toen bepaald niet commercieel. Ik ben begonnen vanuit

1908

Sitzmaschine, Josef Hoffmann

1918

Rood-blauwe stoel, Gerrit Rietveld

De witte versie werd in 2007 geveild voor 264.000 euro.

1919

Dragons Armchair, Eileen Gray

Uit de collectie van Yves Saint Laurent en Pierre Bergé, bracht 21,9 miljoen euro op.

het oogpunt van recyclen. Ik kocht stukken voor een lage prijs, die weer voor een redelijk lage prijs van de hand gingen. Het idee was mensen gelukkig te maken met een mooi meubelstuk, dat een interessant verleden had. En ging zo'n meubel van leuke mensen naar minstens zulke leuke andere mensen, dan was ik helemaal gelukkig." Maar die blijde wereld zonder commerciële belangen is allang verdwenen. Vintagemeubels zijn *big business*, met alle bijverschijnselen vandien.

Alleereerst wat is vintage nu precies? Eigenlijk betekent het niet veel meer dan 'tweedehands', zij het dan mooier gezegd. Natuurlijk zijn er ook trends in vintage. Zo blijft de vraag naar het modernisme heel sterk. Naar ontwerpers als Gerrit Rietveld, Hendrik Petrus Berlage en Josef Hoffmann van de Wiener Werkstätte, de Scandinavische vernieuwers en het Memphis-collectief van Ettore Sottsass. Wat verzamelaars bovendien vaak doen, is door middel van meubels of decoratieve objecten periodes aan elkaar koppelen om zo een mooi tijdsbeeld te vormen. Onder beginnende enthousiasten worden de 'Lounge Chair' van Charles & Ray Eames en de 'Barcelona Chair' van Ludwig Mies van der Rohe het meest genoemd als gewilde stukken. Voor de meer gevorderde vintageverzamelaar is Jean Prouvé het helemaal, wat de

prijzen van zijn ontwerpen flink heeft beïnvloed. En de verzamelaars van het grote geld zoeken naar iets specialistisch, een bijzonder prototype of echt uniek stuk. Zoals een uitzonderlijk kabinet van Ettore Sottsass en een stoel gemaakt door de beroemde schilder Francis Bacon, die onlangs door Christie's werden geveild. Of de 'Dragon Armchair' van ontwerpster Eileen Gray uit de collectie van Yves Saint Laurent en zijn partner Pierre Bergé, die begin 2009 bij Christie's voor 21,9 miljoen euro onder de hamer ging. Ook gemaakt door een bijzonder mens en lang in het bezit geweest van een eveneens speciaal iemand, maar met een iets ander prijskaartje dan waarvoor de designklassiekers in de begintijd van Godrie over de toonbank gingen.

Tijdgeest

Voor de vintagekoper is het bepaald geen makkelijke markt om te overzien. Rob Driessen is makelaar en taxateur op het gebied van kunst en vormgeving. Tien jaar lang was hij expert twintigste-eeuwse kunst en design bij Sotheby's in Amsterdam. "Wat deze markt zo ondoorzichtig maakt," zegt hij, "is dat het relatief nog dicht bij ons staat. De geschiedschrijving en de prijsontwikkeling hebben afstand nodig. Dan pas blijkt welke mensen maatgevend zijn geweest."

SPOT DE FAKE

Het is zelfs de experts wel een paar keer overkomen dat ze opgescheept raakten met namaakvintage. Dat valt dan laconiek onder het kopje 'vallen en weer opstaan'. Maar wat te doen om een fiasco te voorkomen?

- Heel goed informeren. Stel veel vragen. Wat is de oplage? Is het een seriestuk of een prototype? Goed in boeken en op internet kijken hoe het origineel er precies uitziet en registreren wat de specifieke kenmerken zijn.
- Ga bij voorkeur naar een kijkdag toe om het stuk ook vast te kunnen houden.
- Let goed op de vorm en de verhoudingen. Ontwerpers als Charles & Ray Eames waren zo goed dat de zitshell van hun stoel perfect is. Dat geldt niet voor de namaakvariant.
- Een handtekening op het leder onder de stoel is niet altijd een absolute garantie. Dat stukje stoel kan echt zijn en de rest namaak. Dus vaar hier niet blind op.
- Voor een groot deel is het een spel: er wordt veel gebluft en soms doet de verkoper zich dommer voor dan hij is. Bijvoorbeeld door de naam van de designer fout te spellen. Huur daarom bij absolute twijfel een expert in, zeker als het om grote bedragen gaat.

Zelf verzamelt Driessen naoorlogs vintage keramiek, van ontwerpers als Dirk Hubers, Hans de Jong en Jan van der Vaart. Driessen: "Er is een behoorlijke afkeer van jarenzeventigkeramiek: te veel kunstzinnige zelfexpressie. Maar dat is te kort door ▶

1928

Cassina LC2, Le Corbusier

1929

Barcelona Chair, Mies van der Rohe

1930

Krukje, Francis Bacon

1932

Paimio, Alvar Aalto

VEILINGTOPPERS ONDER DE HAMER

- Het wereldrecord voor het duurste werk uit de twintigste-eeuwse decoratieve kunst ooit geveild, staat op naam van Eileen Gray. Haar 'Dragons Armchair' (1917-'19), afkomstig uit de collectie van Yves Saint Laurent en Pierre Bergé, ging begin 2009 voor 21,9 miljoen euro bij Christie's onder de hamer.
- Christie's behaalde eveneens een Nederlands record: In 2007 werd de verkoopprijs van een witte versie van Rietvelds befaamde Rood-blaauwe stoel ingeschat op 50.000 à 80.000 euro. De stoel ging voor een veelvoud daarvan naar een Amerikaanse koper: 264.000 euro.
- Zo vintage hoeft een meubel nu ook weer niet te zijn om een recordbedrag op te leveren. Een twintig jaar oude 'Lockheed Lounge' van Marc Newson werd bij een kunstveiling van Sotheby's in New York verkocht voor een bedrag van ruim 700.000 euro, het hoogste bedrag ooit voor een nog levende ontwerper.

de bocht. Tip voor de verzamelaar? Zoek zo'n gebied op. Later blijkt wie de juiste tijdgeest te pakken had." Driessen gelooft in elk geval niet in het investeren voor het investeren, als het om vintage design gaat. "Dan zijn er veel betere investeringen te bedenken. De intrinsieke waarde is te laag. Je moet het ook zien in percentages. Als je iets leuks koopt voor dertig euro wat binnen een paar maanden

Casey Godrie, de oprichter van BeBoB Design Classics en pionier op het gebied van de designklassieker. "Ik ben begonnen vanuit het oogpunt van recyclen."

Rob Driessen, makelaar en taxateur op het gebied van kunst en vormgeving. "Het kopen van vintage design is een passie, die af en toe een leuk extraatje oplevert"

driehonderd euro waard is, dan heb je het goed gedaan. Misschien wel beter dan iemand die een heel duur stuk op de veiling koopt. Uiteindelijk is het kopen van vintage design meer een passie, die misschien af en toe een leuk extraatje oplevert."

Zo'n gepassioneerde verzamelaar is bijvoorbeeld Rolf Fehlbaum, directeur van Vitra, onder meer producent van re-edities van meubelklassiekers van grootheden als Eames en George Nelson. Zijn collectie begon puur uit passie, zeker niet vanuit investeerdersdrang, zo verzekert Serge Mauduit, de man die deze designverzameling

vanaf het begin beheert. "Fehlbaum begon met het verzamelen van vintage meubilair dat regelrecht connectie had met de Vitra-historie, zoals het werk van Eames en Nelson. Maar al gauw volgden ook ontwerpen van andere designers zoals Alvar Aalto, Ludwig Mies van der Rohe en Jean Prouvé. We wilden aan de hand van originele stukken een tijdsperiode kunnen tonen, de periode van het industriële design. Door de jaren heen vulden we de gaten en de verzameling groeide gestaag." Na verloop van tijd werd het zelfs nodig hier een eigen onderkomen voor te bouwen.

1945

LCW, Charles & Ray Eames

1952

Pretzel, George Nelson

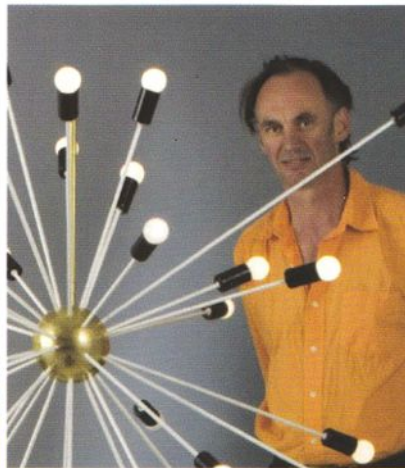
1954

Antony, Jean Pouvre

Designverzamelaar Rolf Fehlbaum, directeur van Vitra, dat re-edities van meubelklassiekers van grootheden als Eames en George Nelson produceert.

Serge Mauduit beheert Rolf Fehlbaums verzameling. "We wilden aan de hand van originele stukken een tijdsperiode kunnen tonen, die van het industriële design."

Het designrechtspaar Charles & Ray Eames speelde een centrale rol in naoorlogs design in Amerika en tekende voor veel klassieke ontwerpen.

Dit werd uiteindelijk het begin van het Vitra Design Museum in Weil am Rhein, inmiddels uitgegroeid tot een van de belangrijkste instituten op dit gebied en een absolute *must* voor liefhebbers van design. Het aankopen van hedendaagse meubelvormgeving staat niet erg hoog op de prioriteitenlijst van Fehlbaum en Mauduit. "Hoewel we blij zijn dat we bijvoorbeeld de 'Lockheed Lounge' van Marc Newson al lang geleden hebben gekocht."

Namaakvintage

Het museum koopt hoofdzakelijk op veilingen. En het kan zelfs museum-

experts wel eens overkomen dat ze een miskoop doen: een stuk dat toch niet het gewenste origineel blijkt te zijn. Mauduit: "Het loont vaak niet eens de moeite een rechtszaak aan te spannen. Dit soort risico's hoort er nu eenmaal bij." Hoe je zulke tegenvallers kunt vermijden? Daarop is het antwoord niet zo simpel. "Je moet in elk geval enorm veel informatie inwinnen, weten in welke periode een bepaald meubel is geproduceerd en het ook echt goed kennen, tot in de kleinste details. Maar uiteindelijk is het ook een kwestie van gevoel." Met de originele meubelstukken uit de muse-

umverzameling als voorbeeld produceert Vitra zorgvuldige heredities van sommige meubelklassiekers waarvoor de rechten zijn verworven. "Als we daarbij veranderingen aanbrengen, is dat puur omdat productietechnieken veranderd zijn of omdat bepaalde materialen die vroeger gebruikt werden, nu verboden zijn. Het oude en meestal lang gebruikte origineel ziet er soms heel anders uit dan een nieuwe reeditie." Hoewel Vitra heredities produceert van originele stoelen die in het museum staan, is er voor Mauduit geen twijfel mogelijk dat het origineel altijd beter is dan de hereditie. ▶

1955

Series 7 Butterfly, Arne Jacobsen

1956

Lounge Chair, Charles & Ray Eames

1966

Ball Chair, Eero Aarnio

De Ierse designer Eileen Gray (1878-1976) raakte in de vergetelheid tot de Amerikaanse verzamelaar Robert Walker in 1970 haar ontwerpen opkocht en er nieuwe belangstelling voor haar werk en leven ontstond. Haar originele meubels brachten goud op bij veilinghuizen – zoals de 'Dragons Armchair': 21,9 miljoen euro – en van haar ontwerpen werden met veel succes re-edities gemaakt.

De Australische designer Marc Newson maakte de 'Lockheed Lounge' in 1986, kort nadat hij school verliet. Twintig jaar later bracht de stoel 700.000 euro op.

De remedie tegen het aankopen van namaak staat volgens Joy McCall, hoofd van de afdeling 20th Century Decorative Art & Design van Christie's Londen, in elk geval als een paal boven water. "Als je namaakvintage wilt voorkomen, moet je naar ons toekomen", zegt McCall. "Wij weten waar we naar moeten kijken en geven garanties. Het lijkt soms moeilijk, zeker omdat de markt constant verandert en er steeds slimmere methodes worden bedacht voor fakes, maar wij vergissen ons nooit."

Enkele namaakdesignstoelen deden

Casey Godrie de das om. Tijdens een inval van de politie werden onder meer een vlinderstoel van Arne Jacobsen, een kratstoel van Rietveld en het losse onderstuk van een loungestoel van Le Corbusier in beslag genomen. Godrie kan zich er nu, jaren later, nog over opwinden. "Van de kratstoel van Rietveld had ik zelfs foto's van hoe de eigenaar met die stoel was opgegroeid." De stoelen bleken namaak en Godrie kreeg een boete van een ton opgelegd. "Sindsdien is de lol er voor mij af en houd ik me met andere zaken bezig. Eén tip: bij twijfel niet kopen!" □

VINTAGE TE KOOP

Het kopen van meubels en decoratieve objecten met een verleden berust voor een groot deel op vertrouwen. Een kleine greep uit de betrouwbare adressen:

- **BeBoB Design Classics**, Prinsengracht 764, 1017 LE Amsterdam, T (020) 624 57 63. Het geesteskindje van Casey Godrie vervulde een pioniersfunctie op het gebied van vintage meubilair in ons land en is nog altijd een van dé adressen. www.bebob.nl
- **WonderWood**, Rusland 3, 1012 CK Amsterdam, T (020) 625 37 38. Vanaf het begin direct een succesnummer. Wiet Hekking weet alles over designstoelen van hout en zorgt dat er pertinent een prachtige collectie *plywood* vintage klassiekers en re-edities uitgesteld staat. www.wonderwood.nl
- **Artbrokerdesign Warehouse**, Zeelandhaven 14, 4612 PC Bergen op Zoom, T (0166) 60 24 92. Zijn hart lag aanvankelijk bij Nederlandse modernisten als Friso Kramer, Gerrit Rietveld en Cees Braakman. Het weerhield Joop Schot er niet van zijn collectie fors uit te breiden met stukken van 1940 tot nu. www.artbrokerdesign.com
- **My Modern**, De Dieze 36, 8253 PS Dronten, T (0321) 33 99 33. Galerie in vintage design van Willem Peter van den Top. Opgezet uit een voorliefde voor modern Amerikaans design uit de jaren vijftig en zestig, maar beschikt daarnaast over een mooi breed assortiment. www.mymodern.com
- **De Andere Tijd**, Voorstraat 46, 8261 HS Kampen, T (038) 332 36 74. Buismeubilair staat hier centraal, dus veel Gispens, Marcel Breuer en Mart Stam. Ook een goede plek voor de Bauhausliefhebber. www.deanderetijd.nl
- **Histoire**, Turfstraat 7a, 6811 HL Arnhem, T (026) 370 90 80. Bij Histoire begint de tijd te tellen vanaf 1950 en is de focus vooral op de Scandinavische grootheden gericht. Ook hier zijn zowel originele werken als re-edities te vinden. www.histoire.nl
- **Botterweg Auctions**, Moezelhavenweg 103, 1043 AM Amsterdam, T (020) 777 59 00. Zoeken op internet kan natuurlijk op massale sites als eBay en Marktplaats. Minder riskant is kiezen voor de veilingssite van Willem Botterweg, met bijzondere objecten uit de vorige eeuw. www.botterweg.com

1970

Cone Chair, Verner Panton

1986

Lockheed Lounge, Marc Newson

